

CEIP. MIGJORN

PLA
DE CONVIVÈNCIA
ESCOLAR
CEIP MIGJORN

1	INTRODUCCIÓ: JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR.....	2
2	NORMATIVA REGULADORA	5
3	DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA DEL CENTRE	7
4	RESPOSTES QUE DÓNA EL CENTRE A AQUESTES SITUACIONS.....	8
5	MEDIACIÓ	9
7	RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES, SERVEIS I RECURSOS DEL SEU ENTORN.....	11
8	OBJECTIUS PER A MILLORAR LA CONVIVÈNCIA.....	12
9	ACCIONS PER ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS.....	20
10	PROCEDIMENTS PER EVITAR L'ASSETJAMENT ESCOLAR.....	21
11	METODOLOGIA I EVALUACIÓ.....	22
12	PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR CASOS DE VIOLÈNCIA I D'ASSETJAMENT ESCOLAR	23
	1.- CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA ALS CENTRES ESCOLARS	
	2.- PROCESSOS D'ENSENYANÇA-APRENTATGE	
	3.- MESURES ORGANITZATIVES	
	4.- COL·LABORACIÓ FAMILIAR	
	5.- ENTORN SOCIOCOMUNITARI	

1. - INTRODUCCIÓ: JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Entenem per convivència una sèrie de pautes i comportaments que faciliten l'acceptació i el respecte de l'altre com a persona, assumint que les diferències de tots dos ens enriqueixen mútuament.

L'educació en la convivència és un objectiu fonamental del procés educatiu. Aprendre a respectar, a tenir actituds positives, a creure en el consens ha de ser una prioritat per a tota la comunitat escolar. Educar la convivència millora el rendiment acadèmic i sobretot prepara els alumnes per dur una vida social adulta satisfactòria i autònoma. Aquesta necessitat queda recollida en els principis i fins educatius establerts en la Llei ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE). A més, i com a concreció del que estableix la LOE, l'adquisició de valors democràtics, l'atenció a la diversitat, el respecte, la resolució pacífica de conflicte, l'adquisició d'hàbits i pautes de convivència, d'habilitats de relació social ... són objectius que es recullen al llarg dels diferents currículums d'Educació infantil i Educació Primària de la nostra Comunitat Autònoma de les Illes Balears i estan directament relacionats amb l'adquisició de les competències bàsiques de comunicació lingüística, competència social i ciutadana i amb l'autonomia i iniciativa personal.

En la mateixa línia l'acord per a la millora de la convivència escolar en els centres educatius de les Balears, té com a objectiu impulsar la millora de la convivència escolar en els centres d'ensenyament, amb la participació activa i la implicació de la comunitat educativa i de l'administració pública, per fomentar i desenvolupar objectius i iniciatives que afavoreixin un clima positiu en les relacions interpersonals i intersectorials que s'estableixen en els processos de socialització a l'ensenyament.

Seguint aquesta línia a través del desenvolupament i posada en marxa d'aquest Pla de Convivència Escolar pretenim contribuir a l'adquisició d'aquests objectius i competències en els alumnes de d'Educació Infantil i Educació Primària del nostre centre.

Però ensenyar a convida no és només tasca dels professors, és una tasca de tota la comunitat educativa i de la societat pel que considerem que tots hem d'assumir la responsabilitat de millorar la convivència, donant gran importància a la col·laboració entre l'escola, la família i l'entorn i incrementant la presència i la participació dels pares i altres institucions, ja que l'ambient de convivència en un centre educatiu no pot ser fruit de la casualitat. Aquest Pla de Convivència Escolar és el resultat dels projectes anteriorment realitzats a través del treball en equip de tot el professorat i

la col·laboració de les famílies i dels recursos de l'entorn. Aquest treball continuat i els resultats positius obtinguts amb els anteriors projectes han contribuït a que, des del claustre de professors, es cregui en la necessitat de seguir treballant i aprofundint en el desenvolupament de la convivència i la interculturalitat d'una forma organitzada i formal a través de propostes que són fruit de l'experiència i del treball en equip. Seguint la dinàmica de cursos anteriors, plantejam el Pla com un projecte obert i flexible, sensible a la contínua crítica i revisió, subjecte sempre a possibles modificacions.

El Pla de Convivència Escolar forma part del Projecte Educatiu de Centre, en el qual s'expressen diversos principis que defineixen la identitat educativa del nostre centre; els tres primers són els següents:

- **Integració i pluralitat:** un dels desafiaments més urgents per crear un model de societat just és la implicació de tota la comunitat educativa en l'objectiu d'aconseguir un centre on s'integrin totalment i sense problemes els infants, sense cap tipus de discriminació per motiu d'origen, religió, capacitat intel·lectual, etc ...
- **Respecte a les persones:** creació d'un clima de convivència que faciliti el desenvolupament de l'objectiu anterior i alhora crei les condicions apropiades per a la millor formació intel·lectual de tot l'alumnat, afavorint la seva atenció individualitzada i tenint en compte les capacitats específiques de cada un.
- **Desenvolupament de valors democràtics:** tolerància, participació, responsabilitat, col·laboració, solidaritat, diàleg per a la resolució de conflictes ...

Les actuacions proposades en aquest pla estan relacionades amb els continguts recollits en els documents que formen part del Projecte Educatiu: Pla d'Acció Tutorial, Pla d'Atenció a la Diversitat, Pla d'Acollida de l'alumnat, i Reglament de Règim Intern. A la Programació General Anual s'inclouen els aspectes nous a incorporar al llarg de cada curs escolar. A la Memòria Anual es recull l'avaluació del treball realitzat i les propostes per al curs vinent.

2- NORMATIVA REGULADORA

- [REAL DECRETO 275/2007, de 23 de febrero, por el que se crea el Observatorio Estatal de la Convivencia Escolar \(BOE 15/03/2007 núm. 64\)](#)
- [DECRET 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears \(BOIB 31/01/2008 núm.15\)](#)
- [DECRET 72/2009, de 23 d'octubre, de modificació del Decret 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears \(BOIB 29/10/2009 núm. 159\)](#)
- [DECRET 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears \(BOIB 23/12/2010 núm. 187\)](#)

A.- CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU.**1.- ANÀLISI DEL CONTEXT****- CEIP MIGJORN**

C/ Francesc Cases n 14

07181 Bendinat , Calvià

Codi del centre 07006263

Tel.: 971 700 127

Fax: 971 405 141

E- mail: ceipmigjorn.bendinat@educacio.caib.esWeb: ceipmigjorndebendinat.es**- Zona on està ubicat el centre**

Centre públic situat a Bendinat (municipi de Calvià).

Municipi de Calvià

En el breu temps que separa una generació de la següent, el municipi de Calvià ha passat de tenir 2.690 habitants en 1960 a comptar amb una població de 51931 en el 2012. Aquesta explosió demogràfica que registra Calvià no té precedents en les Balears, i no més es pot explicar a través del fenomen del turisme. Aquesta situació produeix un canvi substancial en l'ocupació dels seus habitants que passa de dedicar-se majoritàriament a l'agricultura, al sector turístic. Tan sols en casos molt excepcionals segueixent la ramaderia i l'agricultura la primera font d'ingressos per a les famílies. L'única activitat del sector secundari que té una certa rellevància és la construcció però està enfocada també al sector turístic. Altre canvi significatiu que es produeix és en l'emplaçament de la població, la costa que havia estat pràcticament inhabitada fins l'arribada del turisme es converteix en un àrea urbana gairebé ininterrompuda. Això suposa un canvi en el ritme de vida del municipi que fins a llavors havia viscut a l'interior, en els nuclis agrícoles de Calvià Vila i Es Capdellà. La majoria dels nous habitants procedeixen d'altres indrets de l'Estat espanyol, però també existeix un gran contingent d'europaus, sobretot britànics i alemanys. L'arribada dels nous residents procedents de la península es va produir per a atendre a les necessitats del sector turístic i de la construcció. No obstant això, l'increment de ciutadans europeus que fixen a Calvià la seva residència respon a altra motivació que ve donada per l'excel·lent clima i la tranquil·litat que ofereix el nostre municipi.

Bendinat, segons la llegenda deu el nom al Rei Jaume I, qui en els primers dies de la conquesta de Mallorca havent sopat un senzill pa amb alls, va sentenciar: "be hem dinat", però l'etimologia ve de l'àrab "lb dinat" que significa possessió dels fills del imberbe (segons Corpus de toponímia de Mascaró Pasarius). El castell de Bendinat va ser edificat pel marquès de la Romana en el segle XIX. El seu estil és neogòtic amb reminiscències europees i està situat entre l'antiga carretera i l'autopista de ponent. La població d'aquesta zona és aproximadament de 1.000 persones.

HORARI GENERAL DEL CENTRE.	
Horari lectiu	De les 9 a les 14 hores. L'esplai d'Educació Infantil i d'Educació Primària es realitza de 11'30 a 12'00 hores.
SERVEIS COMPLEMENTARIS	
<i>Servei de menjador</i>	<i>De les 14 a les 16'00 hores.</i>
<i>Horari d'activitats extraescolars</i>	<i>De les 15'00 a les 16'50 h.</i>
<i>Escola matinerà</i>	<i>De les 7'45 a les 9 hores.</i>
Activitats Ajuntament	
<i>Espanyol per a estrangers</i>	<i>De les 17'30 a les 20'00h</i>
<i>Poliesportiu</i>	<i>De les 9 a les 23 hores</i>

- Alumnat

L'alumnat procedeix majoritàriament de Bendinat, Illetes, Cas Català Nou, Portals Nous i Costa d'en Blanes i d'altres zones, dels quals, els seus pares tenen el lloc de feina al terme.

Equip docent

6 unitats infantil 6 tutores + 2 professores de suport	12 unitats primària 13 tutors + 1 mestre de suport especialistes Religió, Atenció a la diversitat, P. Terapèutica, Audició i llenguatge, Música, E. Física, Llengua i literatura anglesa, Biblioteca
Personal compartit Pedagoga de EOEP i PTSC. Personal no docent Auxiliar tècnic. Personal no docent fisioterapeuta.	

4 DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA DEL CENTRE .

Què s'entén per conflicte

Es pot definir el conflicte com a la discrepància entre els interessos de dues o més parts. Els conflictes formen part de la nostra vida, són motor de canvi i de creixement personal. Així entès, els conflictes són positius, només cal entendre'ls, per tal que siguin controlables.

Davant dels infants el tractament que els adults donem als conflictes és sempre allisonador. Per això, és necessari donar-hi un tractament positiu que ajudi a créixer i avançar.

Els conflictes poden tenir bases reals o bases irreal. Quan hi ha oposició d'objectius, d'opinions, de creences, estem front conflictes reals, mentre que sovint els malentesos, o expectatives errònies, donen peu a conflictes la base dels quals és l'equivoc. Cal saber-ne l'origen per a poder-los tractar.

No consideram la convivència com tant sols una aplicació de mesures disciplinàries sinó, com un *fi* educatiu a treballar. La convivència és un objectiu formatiu en si mateix i fonamental de tot el procés educatiu. Per aconseguir una bona convivència en el centre i per aconseguir un clima participatiu i democràtic és necessari potenciar aquestes conductes. A més s'ha de desenvolupar en els alumnes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i de relació social. El conflicte és inherent dins la vida en comú de les persones. És normal a tota societat lliure i democràtica. S'ha d'entendre com una cosa positiva per desenvolupar la tasca educativa i, sobretot, servir com a medi d'aprenentatge la recerca d'alguna solució al conflicte de forma democràtica, dialogada i pacífica, mantenint una certa harmonia en la relació entre les persones. Encara que hagi una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran, perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però la prevenció contribueix a reduir-los. Quan sigui necessària una correcció o sanció tindrà un propòsit formatiu de manera que es garantitzi tant el bon funcionament general com la socialització ordenada i autònoma de l'individu, la conducta del qual requereix l'aplicació de mesures disciplinàries. La disciplina ha d'afavorir objectius educatius estimulants canvis cognitius, emocionals i conductuals. Les actituds a desenvolupar i l'organització del centre amb matèria de convivència hauran de basar-se en les mesures adoptades en el aquest Pla de convivència.

El major nombre de conflictes es donen al temps de pati i de pati de menjador. Tot i això no vol dir que a la classe no hi hagi conflictes. Als patis les interrelacions són entre els dels mateix grup i altres alumnes de diverses edats i a un lloc obert que per sí ja hi ha major probabilitat de que hi hagi problemes.

A continuació feim una petita descripció dels tipus de conflictes més generalitzats que es poden presentar:

- Ø Bregues en temps de pati / menjador / activitats extraescolars.
- Ø A qualche grup es pot donar el cas que es faci el buit, menyspreen algun infant.
- Ø Transgressió de normes per part d'alguns alumnes .
- Ø Faltes de respecte considerables.
- Ø Mal ús del mobiliari del centre de manera conscient.

5 RESPOSTES QUE DÓNA EL CENTRE A AQUESTES SITUACIONS.

Consideram la perspectiva globalitzadora com la més adequada per a principis metodològics que guien la nostra intervenció donant un caràcter interdisciplinari al pla, integrant les diferents experiències i aprenentatges de l'alumnat en les diferents situacions dels processos d'ensenyament.

- Crear un clima a les aules i al Centre, que afavoreixi el respecte i la convivència. Un ambient on els alumnes se sentin segurs i possibiliti les interaccions entre iguals i els membres de la Comunitat Educativa.

- El paper actiu de l'alumnat en tot el procés de desenvolupament del Pla de Convivència.

- Propiciar el treball cooperatiu, l'intercanvi comunicatiu a través de diferents metodologies i actuacions específiques.

- Fomentar tècniques i estratègies que afavoreixin les relacions socials, comunicatives i l'empatia entre els alumnes a través d'activitats que fomentin la convivència, la integració i la participació dels alumnes en la vida del centre i l'entorn: jocs cooperatius, treball en equip, dramatitzacions, jocs de rol, festes, activitats culturals i extraescolars, activitats d'acollida.

- Desenvolupar la creativitat dels nostres alumnes com a estratègia bàsica per crear formes de pensaments més oberts, més flexibles, i en definitiva, més tolerants.

- Identificar els problemes específics de convivència existents a l'aula, per posteriorment analitzar les causes, conseqüències.

- Desenvolupar habilitats personals per prevenir i resoldre el conflicte de manera pacífica.

Proporcionar la utilització de materials diversos que afavoreixin el descobriment, la reflexió, l'observació, la simbolització i la representació.

Desenvolupament de situacions socials diverses que afavoreixin la participació, col·laboració, relació de les famílies al Centre.

El mitjà de comunicació ESCOLA/CASA és l'agenda del centre educatiu la qual tots els alumnes l'han de tenir.

Si passa un fet que el tutor considera rellevant, és el mestre qui ho escriu a l'agenda i no l'alumne/a.

Aquesta nota ha de tornar signada per part del pares o tutors de l'infant. El tutor del grup és el responsable de vigilar que ha arribat la informació als pares o tutors dels alumnes mitjançant la comprovació de l'agenda.

El mètode que aplicarem per aprendre a resoldre conflictes es basa en el material d' **Habilitats socials i educació de valors des de l'acció tutorial**, sobre resolució positiva de conflictes de l'autora Ana Carpena.

Concretament les pases generals a seguir pel tutor amb l'infant serien:

- 1r Identificació del conflicte.
- 2n Esbrinar les causes que l'han provocat.
- 3r Formar mediadors de resolució de conflictes.
- 4t Cercar solucions.
- 5è Valorar les diferents alternatives i triar la millor opció.
- 6è Acordar la seva aplicació de mutu acord.
- 7è Vetllar pel compliment de l'acord.

6 MEDIADORS.

El servei de mediació és una alternativa per **solucionar problemes** de manera **assertiva**. És totalment **voluntari** i confidencial perquè tot el que es diu dins el servei de mediació no es comentarà en cap altre lloc ni cap altra persona. Intervenien els mediadors (poden ser **nins i nines de tercer cicle** i/o mestres), i les persones que tenen el conflicte.

La tasca dels mediadors consisteix en mediar el conflicte per tal de solucionar-lo de la millor manera i més positivament per a les dues parts.

Funcions dels mediadors:

Fan preguntes:

- Què ha passat? Quan?
- Com et sens?
- Com creus que se sent l'altre?
- Per què has actuat així?
- Quines conseqüències ha provocat?
- Què faríeu per resoldre el problema?
- Quina és la millor solució?
- Què podem fer perquè això no es torni a repetir?
- Una encaixada de mans.

Fan un **resum** del que s'ha dit fins el moment, per tal de comprovar que han entès bé el que s'ha explicat. L'objectiu és **trobar una solució al problema sense que els mediadors la donin**, i deixen un temps per posar a la pràctica els acords presos.

Al cap d'unes setmanes es tornen a trobar per fer el seguiment i poder fer algun canvi si així ho decideixen. (optatiu)

En el servei de mediació hi ha unes **normes** establertes que s'han de respectar:

- No cridar
- No insultar
- Respectar el torn de paraules que indiquen els mediadors.
- El que es diu és confidencial.
- Etc.

Com **intervenen** els mediadors/res:

- Escoltar activament.
- Estructurar el procés de mediació.
- Posar-se en el lloc de l'altre.
- Comunicar-se assertivament.
- No jutjar, opinar ni donar solucions a les parts implicades.

7 RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES, SERVEIS I RECURSOS DEL SEU ENTORN

El Pla de convivència és responsabilitat de tota la comunitat educativa en l'àmbit de les seves competències, per tant les famílies juguen un paper important també dins aquest projecte educatiu. A través d'aquesta col·laboració pretenem que els alumnes i les seves famílies tinguin un major coneixement dels recursos del seu entorn, que aprenguin i participin d'ell, fent-se membres actius del seu entorn.

S'han programat activitats on s'inclouen la utilització dels serveis que ofereix la comunitat com sortides programades per l'ajuntament o mantenir diferents relacions amb les diferents associacions que hi hagi a la localitat (ONG, IES, EI, APA...) Estam en contacte amb les famílies mitjançant l'agenda, circulars informatives i quan l'actuació ho requereix concertant una entrevista.

Tenen a la seva disposició la pàgina web del centre on hi ha tota la informació del centre i on es va actualitzant totes les notícies i el dia a dia del centre.

Un dels objectius plantejats és fer partícips a les famílies de les diferents activitats programades, demanant la seva col·laboració en la realització d'activitats quan sigui necessari, informant del desenvolupament del programa.

Disposam de la figura del Policia tutor que controlen les entrades i sortides del nostre centre, així com realitzen les activitats d'educació vial, xerrades informatives i ens acompanyen a les sortides que feim a peu. Si hi ha algun incident (petit robatori, pintades, ...) els demanam ajuda.

El municipi disposa del Serveis socials municipal d'atenció primària de l'ajuntament de Calvià. Cal dir que no som centre preferent, però disposam d'un/una treballador/a social per a casos puntuals i seguiment dels ja detectats.

L'equip de l'EOEP de la Conselleria està format per la Psicopedagoga i Professor tècnic en serveis a la comunitat (PTSC). El seu dia de intervenció en el centre és el dimarts i dijous.

El PTSC assisteix quinzenalment o quan hi ha alguna demanda al centre, ja que tampoc som centre preferent.

8 OBJECTIUS PER A MILLORAR LA CONVIVÈNCIA

	Educació Infantil	Primària
1. Aconseguir la integració efectiva de tot l'alumnat.	<ul style="list-style-type: none"> • Aconseguir una bona adaptació dels infants • Acollir els/les alumnes que s'incorporen al centre facilitant la transició i la seva adaptació, tenint en compte les seves particularitats. • Arribar al coneixement i la comprensió personal de cada alumne • Tenir un coneixement personalitzat dels alumnes. • Afavorir la integració del nin al grup-classe i a l'escola. • Donar a conèixer les instal·lacions escolars i les persones que hi treballen. • Facilitar la integració de l'infant a l'aula mitjançant diverses activitats de grup i individuals, en el conjunt de la dinàmica escolar. 	
2. Promoure la implicació de les famílies.	<ul style="list-style-type: none"> • Entrevista inicial amb els pares/mares dels alumnes nous al centre. • Entrevistar els pares a l'inici i al llarg del curs. • Informar als pares sobre la vida escolar. • Establir un clima de diàleg i col·laboració. • Aconseguir treballar junts. • Donar a conèixer als pares la funció educativa de l'escola. • Participar en les activitats escolars i extraescolars. • Contribuir a l'adequada relació i interacció entre els distints integrants de la comunitat educativa. • Fomentar la implicació, participació i col·laboració de les famílies amb l'escola. <ul style="list-style-type: none"> • Informar les famílies de tot allò que es refereixi a l'educació del seu fill o filla • Contribuir a l'adequada relació i interacció entre la família i l'escola. <ul style="list-style-type: none"> • Implicar als pares en el procés educatiu de l'escola. • Establir relacions fluides amb els pares, que facilitin la connexió entre el centre i les famílies. • Afavorir la conjunció d'interessos i actuacions educatives des de l'àmbit familiar a l'escolar. • Resoldre, mitjançant diàleg i actuacions coordinades els problemes que puguin plantejar-se. • Informar als pares de tots aquells assumptes que afectin a l'educació dels seus fills 	

3. Impulsar les relacions entre tots els membres de la comunitat educativa.

- Organitzar el grup-classe atenent a la diversitat
- Adaptar els mètodes i recursos a les diferents situacions.
- Afavorir dins cada grup el **coneixement mutu** i la dinàmica de grups creant un ambient acollidor, estimulant i participatiu on es fomentin els valors.
- Afavorir la **participació democràtica** dins el grup.
- Actuar segons el context de l'escola.
- Fomentar la **responsabilitat i la tolerància** en el grup.
- Inculcar el **respecte** a les persones
- Tenir en compte les **peculiaritats del grup i els ritmes** d'aprenentatge de cada alumne.
- Potenciar la comunicació interpersonal (professor-alumne, alumne-alumne).
- Produir un ambient distès.
- Crear un compromís de responsabilitat grupal.
- Conèixer la dinàmica del grup.

4. Prevenir els conflictes i, si n'és el cas, la gestió positiva d'aquests.

* Accions a seguir:

- 1r Identificació del conflicte.
- 2n Cercar les causes que l'han provocat.
- 3r Cercar solucions.
- 4t Valorar les diferents alternatives i triar la millor opció.
- 5è Acordar la seva aplicació de mutu acord

* Treballar les habilitats socials d'acord amb la seqüenciació establerta (és recomanable, entre altres, les activitats de desenvolupament emocional de l'autora Remon Plana, Agnès "Educación Emocional", així com el material de sentir i pensar d'ed. cruïlla com a punt de partida organitzativa.

EDUCACIÓ INFANTIL (OBJECTIUS) HABILITATS SOCIALS								
	AUTOCONEXEMEN T	AUTONOMIA	AUTOESTIMA	COMUNICACIÓ	HABILITATS SOCIALS	ESCOLTA	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
3 ANYS	<p>a. Conèixer i valorar-se un mateix.</p> <p>b. Expressar sentiments i emocions amb la paraula i el cos.</p>	<p>a. Anirà relacionada amb autonomia personal (Hàbits)</p> <p>b. Assumir responsabilitats (hàbits).</p> <p>c. Ser capaç de prendre decisions en situacions quotidianes (jocs d'aula, racons, al pati,...)</p>	<p>a. Acceptar-se i sentir-se content amb un mateix.</p> <p>b. Valorar-se i tenir iniciativa.</p> <p>c. Superar dificultats. Es necessari l'acompanyament d'un adult en el procés.</p>	<p>a. Expressar sentiments i emocions a través del llenguatge verbal i no verbal.</p> <p>b. Enriquir les relacions socials.</p>	<p>a. Pertànyer a un grup.</p> <p>b. Ser capaç de saludar, agrair, perdonar (aquest objectiu s'aconsegueix amb repetició)</p> <p>c. Demanar permís.</p> <p>d. Resoldre problemes</p>	<p>a. Saber escoltar i comprendre els altres (començar a 3 anys)</p> <p>b. Desenvolupar la tolerància i l'empatia.</p> <p>c. Respectar els torns de paraula.</p> <p>d. Reconèixer les emocions i els sentiments dels altres amb l'intervenció de l'adult.</p>		<p>A. Ser optimista i sentir-se a gust</p>

4 ANYS	a. Conèixer i valorar-se un mateix. b. Expressar sentiments i emocions amb la paraula i el cos.	A. Assumir responsabilitats(hàbits) B. Ser capaç de prendre decisions en situacions quotidianes(jocs d'aula, racons,al pati,...)	a. Acceptar-se i sentir-se content amb un mateix. b. Valorar-se i tenir iniciativa. c. Superar dificultats. Es necessari l'acompanyament d'un adult en el procés.	a. Expressar sentiments i emocions a través del llenguatge verbal i no verbal. b. Enriquir les relacions socials.	a. Pertànyer a un grup. b. Ser capaç de saludar, agrair, perdonar(aqu est objectiu s'aconsegueix amb repetició) c. Demanar permís. d. Resoldre problemes	a. Saber escoltar i comprendre els altres (començar a 3 anys) b. Desenvolupar la tolerància i l'empatia. c. Respectar els torns de paraula. d. Reconèixer les emocions i els sentiments dels altres amb l'intervenció de l'adult.	a.Treballarà la resolució de conflictes b. Cercar solucions	A. Ser optimista i sentir-se a gust
5 ANYS	a. Conèixer i valorar-se un mateix. b. Expressar sentiments i emocions amb la paraula i el cos. c. Reconèixer els gustos dels altres	a. Reconèixer els actes propis i fer-se'n responsable amb l'ajuda de l'adult. b. Assumir responsabilitats(hàbits) c. Ser capaç de prendre decisions en situacions quotidianes(jocs d'aula, racons,al pati,...)	a. Acceptar-se i sentir-se content amb un mateix. b. Valorar-se i tenir iniciativa. c. Superar dificultats. Es necessari l'acompanyament d'un adult en el procés.	a. Expressar sentiments i emocions a través del llenguatge verbal i no verbal. b. Enriquir les relacions socials.	a. Pertànyer a un grup. b. Ser capaç de saludar, agrair, perdonar(aquest objectiu s'aconsegueix amb repetició) c. Demanar permís. d. Resoldre problemes	a. Saber escoltar i comprendre els altres (començar a 3 anys) b. Desenvolupar la tolerància i l'empatia. c. Respectar els torns de paraula. d. Reconèixer les emocions i els sentiments dels altres amb l'intervenció de l'adult.	a.Treballarà la resolució de conflictes b. Cercar solucions	A. Ser optimista i sentir-se a gust

1r CICLE			
OBJECTIUS			
AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
Acceptar-se , valorar-se i sentir-se content amb un mateix	Pertànyer a un grup. Ser capaç de saludar, agrair, perdonar, demanar permís.	Desenvolupar l'autoconfiança , la tolerància i la creativitat. Expressar sentiments amb la paraula i el cos.	
Reconèixer els èxits i els errors propis.	Reconèixer els errors	Comprendre perspectives diferents.	Ser optimista . Planificar-se i marcar-se fites. Sentir-se a gust.
Superant dificultats i control d'emocional.	Reconèixer els errors	Treballar en grup i buscar solucions.	Ser conscient dels pensaments negatius.

2n CICLE		OBJECTIUS	
AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
<p>.-Acceptar-se, valorar-se i fer-se responsable dels èxits i errors. -Autoconfiança. -Tolerància a la frustració</p>	<p>-Integrar-se en el grup. -Utilitzar formes de cortesia. -Saber demanar i acceptar disculpes. -Saber compartir i ajudar a tots els companys. -Responsabilitzar-se del seu material i treballs de classe.</p>	<p>-Autoconfiança, tolerància i empatia. -Comprendre perspectives diferents. -Ajudar a cohesionar el grup. -Cercar i aportar solucions</p>	<p>-Ser optimista. -Planificar-se i marcar-se fites realistes. -Treballar per aconseguir-les.</p>

AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
.	<p>-Respectar el torn de paraula. -Saludar, acomiadar-se, demanar perdó... -Saber estar a un lloc sense cridar. -Tractar bé els companys.</p>	<p>-Saber respondre a un conflicte de manera assertiva. .-Respectar a totes les persones i totes les situacions de classe. -Tenir estratègies per resoldre problemes o conflictes.</p>	<p>-Actitud positiva cap el treball. -Interès per aprendre</p>

3r. CICLE		OBJECTIUS	
AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
<ul style="list-style-type: none"> .-Adquirir vocabulari per denominar qualitats i emociones. -Practicar l'autovaloració positiva. -Reforçar l'autoconcepte i el dels altres. 	<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer els errors. -Relacionar-se de manera assertiva. -Desenvolupament de l'empatia. -Respectar les diferències. 	<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer el conflicte. -Cercar solucions utilitzant els diferents tipus de pensaments. -Treballar la mediació 	<ul style="list-style-type: none"> -Ser optimista. -Planificar-se i marcar-se fites realistes. -Treballar per aconseguir-les.

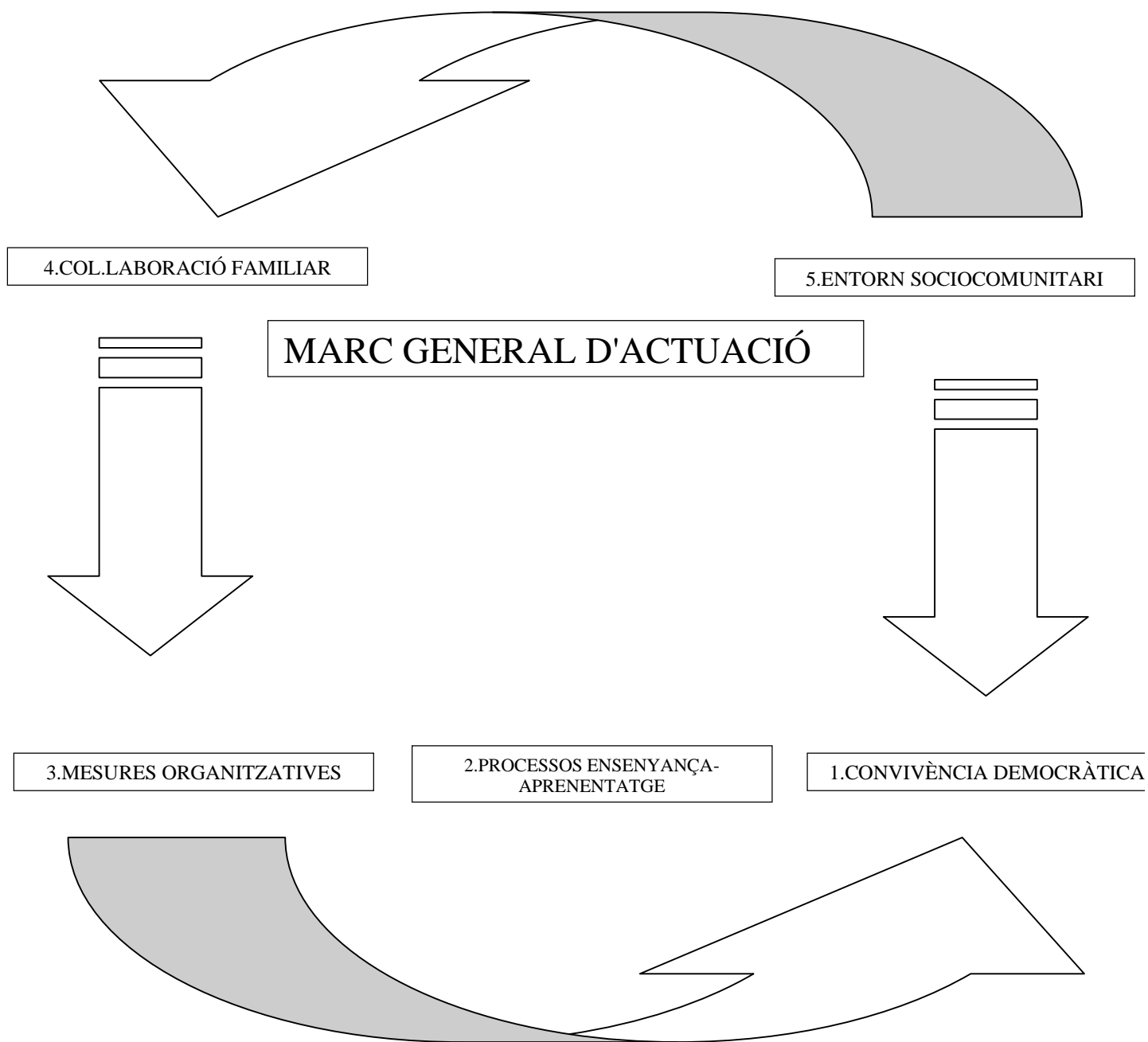
AUTOESTIMA	HABILITATS SOCIALS	SOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT POSITIU
<ul style="list-style-type: none"> -Ser conscient del.que un se sent orgullós. -Crear vincles amb el grup. -Superar dificultats i control emocional. 	<ul style="list-style-type: none"> -Respectar les diferències. -Reconèixer els errors. -Relacionar-se de manera assertiva. -Desenvolupament de l'empatia. 	<ul style="list-style-type: none"> -Reconèixer el conflicte. -Cercar solucions utilitzant els diferents tipus de pensaments. -Treballar la mediació. 	<ul style="list-style-type: none"> -Actitud positiva cap el treball. -Interès per aprendre.

9 ACCIONS PER ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS

Objectiu 4: preveure els conflictes		
Educació Infantil		Primària
a) Detecció de conflictes (tutor + altres aportacions)	<ul style="list-style-type: none"> Entrevista inicial amb cada família (<i>annex 1: orientacions</i>) (<i>annex 2: model de cada centre</i>) Valoració inicial (a 1r, proves finals d'educació infantil), com una eina més a tenir en compte (<i>annex 3: proves inicials de centre</i>) Revisió dels expedients escolars (fotocòpia d'informes anteriors, registres d'incidències,...) i dels informes de traspàs d'escoleta (recollida: cap d'estudis). Actualització de les dades personals (<i>annex 4: fitxa de dades personals</i>) Observació de les relacions a l'aula i durant l'esbarjo. Registre si és necessari. Sociograma específic per a cada edat, si es considera necessari (<i>annex 5: sociograma per ed. Infantil i 1r cicle</i>) (<i>annex 6: sociograma per 2n i tercer cicle</i>) Observació del període d'adaptació. Informe d'adaptació pels alumnes de 3 anys. Reunions inter-cicle. Revisió i execució dels acords ja presos. Observació de l'adaptació dels alumnes nous (tutor+AD, si cal) Confeció d'un quadern de tutoria d'incidències i aspectes positius, etc... amb la participació de tots els mestres que intervenen a l'aula. 	
	b) Accions dirigides a la prevenció de conflictes	b.1) Individuals
b.2) D'aula		<ul style="list-style-type: none"> Entrevista prèvia amb les famílies dels alumnes dels quals preveim actituds conflictives. Establiment de fites individuals per aconseguir al llarg del curs. Contractes conductuals en els casos en què sigui necessari (<i>annex 8: model de contracte</i>)
		<ul style="list-style-type: none"> Presentació de l'escola als alumnes nous. Observació constant de les relacions a l'aula, pati,... Registre si es considera necessari. Establiment d'un clima agradable, participatiu i de confiança a l'aula, atenent tant a l'espai (distribució, decoració,...) com a les relacions entre alumnes i amb el/la mestre/-a. Elaboració de les normes de classe o d'un codi ètic, amb suport visual pels més petits i amb mecanismes de control subjectes a canvis segons les necessitats. Elaboració de quadres d'horaris i rutines, amb suport visual pels més petits. Participació de l'alumnat en l'organització de l'aula. Treball global de les emocions, de les habilitats socials i de l'autoestima en sessions específiques i de forma continuada al llarg del curs, en funció de cada grup. Jocs d'acolliment i coneixença dels nins. Aprofitament de la diversitat cultural de l'aula en les activitats habituals, per tal d'afavorir la integració. Torns rotatoris d'encarregats. Planificació de les sessions i revisió de les condicions de feina, de forma que no hi hagi temps morts ni improvisacions. Quadern de tutoria, on es guarda tota la informació de l'alumne: entrevistes amb les famílies, incidències (<i>annex 10: registre d'incidències</i>), suport rebut (<i>annex 9: registre del suport</i>),... Aquest quadern passa d'un curs a l'altre fins a la fi de l'escolarització. Realització d'activitats de dinàmica de grup i de cohesió grupal. Ubicació dels alumnes dins l'aula.
	<ul style="list-style-type: none"> Conversa diària 	<ul style="list-style-type: none"> Dedicar un temps setmanal, com a mínim, per a la conversa a l'aula (tutoria) Implicació de tots els mestres que participen a l'aula en la prevenció de conflictes i en el diàleg d'aula. Establiment, a l'inici del curs, i de forma conjunta entre nins i tutor, de fites individuals i grupals que suposin un compromís per part de l'alumnat al llarg de l'any. Reflectir-los a un mural penjat a l'aula i avaluar el grau de consecució durant el curs (full de registre) Coneixement dels drets i deures de l'alumne. Activitats d'acolliment pels alumnes nous: alumne-tutor o padrí,... Utilització de l'agenda escolar de forma positiva, oferint vies per resoldre els conflictes i informant les famílies també dels aspectes de millora. Quadern o segona agenda d'incidències en casos excepcionals.

	b.3) D'àmbit escolar	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats d'acolliment pels alumnes nous. Presentació prèvia de l'escola, mestra, aula,... • Confeccionar els grups tenint en compte les edats, sexes, idioma, conflictes, ANEE, germans bessons,... al primer curs del segon cicle d'Educació infantil i, si cal, al primer curs de Primària. • Definir les habilitats socials i hàbits que es treballaran a cada cicle. • Establiment de fites d'escola anuals, amb implicació de les famílies. • Celebració de festes en què participi tota l'escola. • Realització d'activitats que possibilitin la integració i la implicació de les famílies en la vida de l'escola. • Realització d'activitats d'intercanvi entre alumnes de diferents edats: tallers, tutoritzacions, sortides, menjador, ... • Atendre les demandes i necessitats dels nins en tot moment (aula, passadissos, pati,...), resolent els conflictes de forma immediata i amb la implicació de tot el professorat. • Fer del menjador escolar un espai educatiu, amb normes comunes a les de l'escola i amb una organització adequada, amb reunions amb els coordinadors de menjador i amb registre d'incidències(<i>annex 10:registre d'incidències</i>) • Consensuar pautes d'actuacions entre els mestres (cicles, inter-cicles) 	
			<ul style="list-style-type: none"> • Elecció de delegats i sots-delegats. Juntes de delegats. Definir les funcions dels delegats.
	b.4) Amb les famílies	<ul style="list-style-type: none"> • Entrevista inicial amb cada família (<i>annex 1: orientacions</i>) (<i>annex 2: model de cada centre</i>) • Reunió col·lectiva amb les famílies (informació de l'organització, documents, funcionament del centre, objectius i canvis del curs, equip docent, normes de convivència, fites grupals,.....) • Full informatiu de presentació del centre i/o cicle, organització i funcionament del centre. • Pla d'acolliment (alumnat nouvingut) • Implicació de les famílies en la dinàmica de l'escola: participació en tallers, protagonista de la setmana,... 	

10 PROCEDIMENTS PER EVITAR L'ASSETJAMENT ESCOLAR

11 METODOLOGIA I AVALUACIÓ

Consideram la perspectiva globalitzadora com la més adequada per a principis metodològics que guien la nostra intervenció donant un caràcter interdisciplinari al pla, integrant les diferents experiències i aprenentatges de l'alumnat en les diferents situacions dels processos d'ensenyament. Creació d'un clima a les aules i al Centre, que afavoreixi el respecte i la convivència. Un ambient on els alumnes se sentin segurs i possibiliti les interaccions entre iguals i els membres de la Comunitat Educativa.

Fomentar el treball cooperatiu, l'intercanvi comunicatiu a través de diferents metodologies i actuacions específiques. Fomentar tècniques i estratègies que afavoreixin les relacions socials, comunicatives i l'empatia entre els alumnes a través d'activitats que fomentin la convivència, la integració i la participació dels alumnes en la vida del centre i l'entorn: jocs cooperatius, treball en equip, dramatitzacions, jocs de rol, festes, activitats culturals i extraescolars, activitats d'acollida.

Desenvolupament de la creativitat dels nostres alumnes com a estratègia bàsica per crear formes de pensaments més oberts, més flexibles, i en definitiva, més tolerants.

Identificació de cada tutor dels problemes específics de convivència existents a l'aula, per posteriorment analitzar les causes, conseqüències, i desenvolupar habilitats personals per prevenir i resoldre el conflicte de manera pacífica.

Proporcionar la utilització de materials diversos que afavoreixin el descobriment, la reflexió, l'observació, la simbolització i la representació.

Desenvolupament de situacions socials diverses que afavoreixin la participació, col·laboració relació de les famílies al Centre.

L'avaluació serà inicial, contínua, formativa i final.

Avaluació inicial: Es parteix sempre de l'anàlisi de la situació del centre, de l'alumnat i de l'entorn, així com del treball realitzat en projectes anteriors.

Avaluació contínua i formativa: Es realitza al llarg del curs valorant la posada en pràctica, i el seu desenvolupament a partir de la qual es duren a terme les modificacions si fossin necessàries. Es realitzen reunions trimestrals dels equips de cicle i de la Comissió de Convivència, seguiment en la CCP.

Avaluació final: es valoren els resultats del projecte, la seva influència en el clima escolar i en l'alumnat, la idoneïtat de les propostes i activitats i la seva posada en pràctica, el funcionament de la coordinació entre el professorat i aquest amb la resta de la comunitat educativa, la participació de les famílies i aportacions de millora per al pròxim curs.

12 PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR CASOS DE VIOLÈNCIA I D'ASSETJAMENT ESCOLAR

1.- CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA ALS CENTRES ESCOLARS

OBJECTIU: Desenvolupar en els centres valors de participació real que permetin evitar desequilibris de poder i gestionar positivament els conflictes que es puguin generar.

PROCEDIMENTS:

- PEC compartit i divulgat entre tota la comunitat educativa.
- Revisió participativa dels RRI.
- Desenvolupament dels PAT: valors i actituds.
- Normativa d'aula consensuada i assumida entre l'alumnat, professorat i famílies.
- Funcionament operatiu de la Junta de Delegats.
- Funció assessora de la comissió de convivència.
- Funció mediadora de la comissió de convivència.
- Funcionament del consell escolar: presa de decisions mitjançant un diàleg igualitari i de consens.
- Anàlisi i reflexió del clima de convivència al centre.
- Mesures per a la sensibilització en la importància de l'aprenentatge de la convivència.

2.- PROCESSOS D'ENSENYANÇA-APRENTATGE

OBJECTIU: Cercar un estil educatiu que tengui en compte la complexitat que duu implícita les relacions entre els continguts, l'alumnat i el professorat.

PROCÉS D'ENSENYAMENT:

- Organització i gestió de l'aula que permeti l'aprenentatge, la interacció i el desenvolupament personal.
- Rol del docent: l'empatia i el diàleg com a eina d'apropament a l'alumnat. El respecte mutu alumne/educador. Reconeixement i enteniment del principi d'autoritat de l'educador.
- Educador versus instructor: funcions educatives i no només instructives.
- Creació del grup: cohesió i participació.
- Metodologia didàctica: cooperativa, activa...
- Estils d'ensenyament: ajustats a la diversitat.

CONEIXEMENT DE L'ALUMNAT:

- Desenvolupament psicoevolutiu de l'alumnat.
- Tenir en compte l'heterogeneïtat del grup (interessos, capacitats, minories).
- Atenció a la diversitat (agrupaments flexibles, adaptacions curriculars etc...).
- Adaptació de les intervencions educatives a les característiques personals de l'alumnat.
- Practicar una pedagogia de l'error "veure la part positiva de l'error"
- Desenvolupar una educació emocional.

- Valorar la persona no només pels seus coneixements acadèmics.

CANVIS CURRICULARS:

- Continguts conceptuals útils i funcionals.
- Continguts procedimentals.
- Continguts actitudinals.
- Fer explícit el currículum ocult.
- Utilització de materials no excloents (no sexistes, no discriminatoris).
- Avaluació formativa que orienti i reajusti el procés ensenyament-aprenentatge.
- Potenciar capacitats de tot l'alumnat des del currículum inclusiu.

HABILITATS DE COMUNICACIÓ I DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES:

- Desenvolupament de les habilitats socials (assertivitat, empatia etc...).
- Gestió positiva dels conflictes.
- Educar en i pels conflicte.
- Recerca de solucions alternatives.
- Aprendre a trobar solucions: tots guanyam!.
- Desenvolupar processos de negociació.
- Utilitzar l'estratègia de la mediació.

3.- MESURES ORGANITZATIVES:

OBJECTIU: Disminuir l'agressivitat, la intolerància i la falta de convivència en els centres.

- Horaris amb criteris pedagògics.
- Assignació de tutories i grups-classe amb criteris de responsabilitat i eficàcia.
- Assignació equitativa de l'alumnat als grups-classe.
- Considerar els patis, menjadors, passadissos etc com a espais educatius.
- Elaborar protocols d'actuació per fer front als problemes de convivència.
- Distribució espacial de l'aula de forma flexible.

4.- COL.LABORACIÓ FAMILIAR:

OBJECTIU: Fomentar la participació de la família en la vida escolar i la seva responsabilitat en la presa de decisions educatives conjuntes que afectin als fills.

- Participació activa en la comissió de convivència.
- Col·laboració en les activitats del centre, d'aula i de tutoria.
- Mantindre una política informativa amb les famílies clara i suficient.
- Col·laboració amb els processos de resolució de conflictes.
- Coneixement de les necessitats educatives dels fills: límits, capacitat de diàleg, nivell d'exigència, responsabilitat, afecte, acceptació.
- Implicació en el suport a les tasques escolars.
- Foment de l'autonomia personal dins l'àmbit familiar.
- Participar en les activitats de sensibilització per al foment de la convivència.
- Participar en les activitats dirigides a pares..

5.- ENTORN SOCIOCOMUNITARI

OBJECTIU: Obrir canals de participació i intervenció de l'àmbit sociocomunitari en el desenvolupament de l'activitat escolar que fomenti una convivència en positiu.

- Fer mesures de coordinació i cooperació amb altres entitats i institucions.
- Crear comunitats d'aprenentatge en un procés global d'educació compartida per a tota la comunitat educativa.
- Gestionar ajudes per a l'escolarització d'alumnat amb desavantatges socials i culturals.
- Fomentar reforços educatius i socials a l'alumnat amb dificultats des de diverses entitats no tan sols educatives.
- Fomentar l'obertura del centre fora de l'horari lectiu.
- Intervenir en problemàtiques familiars que suposin un obstacle en el procés educatiu en coordinació amb les institucions competents.
- Realitzar campanyes informatives específiques.

EL PLA DE CONVIVÈNCIA del CEIP MIGJORN ha estat aprovat pel Claustre el dia 23 d'abril i pel Consell Escolar de dia 20 juny de 2013.

Signa a 20 de juny de 2013.

El President del Consell Escolar

Sgt, Joan Romera Martínez

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Joan Romera Martínez', written over a horizontal line.

Annexes

ORIENTACIONS A L'HORA DE FER UNA ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA

Aquestes orientacions pretenen ésser una eina per a la preparació de les reunions o entrevistes amb la família, i altres aspectes a tenir en compte.

Planificació de l'entrevista o reunió amb les famílies:

Ens hem de plantejar:

- à Quina informació tenim?
- à Què volem dir?
- à Amb qui parlem?
- à Quin canal emprarem? (informació escrita, oral...)
- à Amb quina freqüència?
- à Qui farà l'entrevista? (només el tutor/a, només la mestra de suport, tots dos,...). A la persona encarregada se li haurà de donar la informació suficient per dur a terme l'entrevista.

Consells sobre com actuar:

- 1- Farem preguntes per aconseguir que els pares ens parlin del seu fill.
- 2- Hem d'escoltar amb atenció les seves aportacions, sense interrompre. Hem de prestar atenció a allò que ens diuen, a les seves necessitats i inquietuds. Hem de saber què és el que volen i davant un dubte demanar.
- 3- Captar el que veim i escoltam. Observar. Fixar-nos en els seus gestos, en el seu comportament. És tan important el que dicen, com les formes que empren. Els silencis també són significatius.
- 4- Siguem breus. Hem de parlar emprant un llenguatge que les famílies entenguin, sense tecnicismes, assegurant-nos que ens entenen. Hem d'estar segurs que hem entès tot allò que els pares ens han dit. Resumir al final de la sessió els punts tractats i els acords presos.

Hem de procurar que al llarg de l'entrevista les famílies es sentin:

- Segures. Hem de donar confiança per que puguin expressar-se lliurement, amb franquesa...
- Estimades. Hem de crear un clima agradable que ens permeti establir una relació empàtica. Això ho aconseguirem interessant-nos per les seves necessitats i preocupacions.
- Importants. Totes les aportacions són igual d'importantes.

Annex:1. COMPONENTS DEL CICLE I ÀREES QUE IMPARTEIXEN
COMPONENTES DEL CICLO Y AREAS QUE IMPARTEN

TUTORIES /TUTORIAS	
	A
	B
	A
	B
ALTRE PROFESSORAT/ OTRO PROFESORADO DEL CICLO	
	Música
	Anglès
	Religió
	Educació Física

DIA DE VISITA DE PARES I MARES DIJOURS DE 14,00 A 15,00	DIA DE VISITA DE PADRES Y MADRES JUEVES DE 14,00 A 15,00
--	---

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I SORTIDES
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS Y SALIDAS

Activitats complementàries:

Sortides:

Aquestes sortides estan pendent de confirmar (se n'ha fet la sol.licitud) En cas de no poder-se realitzar es canviaran per altres similars i d'acord amb el curriculum del cicle.

Es passarà circular d'autorització (als pares, mares o tutors) al moment de la seva realització.

1.6 Seleccions els programes de televisió , te controlen el temps
que estàs a davant el televisor? .....

1.7 A quina hora normalment te'n vas a dormir? .....

1.8 Altres informacions:

2- DADES FAMILIARS.

- . Número de germans/es .....
- . Lloc que ocupa entre els germans .....
- . Altres persones que conviuen amb la família .....
- . Llengua de comunicació familiar .....
- . Pare:
  - Nom, llinatges, edat i professió .....
  - Entén el català .....
  - L'escriu .....
  - El parla .....
  - Nivell d'estudi: Sense estudis, Ensenyança obligatòria, Institut,

Universitat.

- . Mare:
  - Nom, llinatges, edat i professió .....
  - Entén el català .....
  - El parla .....
  - Nivell d'estudis: Sense estudis, Ensenyança obligatòria, Institut, Universitat.

Annex: 8

Jo _____, declar que:
(Nom de l'estudiant)

Apuntaré Tots els meus deures a l'agenda i els faré :

_____ (hora del dia)

_____ (lloc)

A més

1. Sols demanaré ajuda quan no entengui el que he de fer
- 2.- Tendré cura en la presentació
- 3.- Repaseré les tasques per aegurarme que les han enteses bé.
- 4.-Quan aabi ho guardaré tot a la carpeta per a dur-lo a l'escola al dia

següent.

Y a canvi rebré _____,

Data: _____

Firma de l'estudiant:

CONTRACTE

Annex: 8

Jo _____, declar que:
(Nom de l'estudiant)

Jo _____, declar que a
(Nom de l'educador)

canvi de que _____complesequi
(Nom de l'estudiant)

el pacte acordat, el premiaré amb _____

Data: _____

Firma de l'estudiant:

Firma de l'educdor:

Nom:		Data:
Lloc: <ul style="list-style-type: none"> • Pati 11h- 11'30h • Pati menjador • a la classe • al gimnàs	Professor:	Curs:

Com ha començat l'incident ?

Qui més hi havia?

Que has fet?

Que han fet els altres?

Com creus que s'han sentit les altres persones?

Fins a quin punt estaves enfadat?

* com un loco   * molt   * bastant   * poc   * gens

Què ha estat bo de la meva reacció?

Quines altres coses hagués pogut fer?

Què hagués pogut fer per solucionar el problema?

Annex: 5 **SOCIOGRAMA (2 i 3r CICLE)**

CESC- Conducta i Experiències Socials a Classe

Collell, J. i Escudé, C. (2006). Full per a l'examinador.

Per passar aquest qüestionari és **absolutament imprescindible** fer les activitats prèvies que s'indiquen a Collell, J. i Escudé, C. (2006). Maltractament entre alumnes (II). Administració del CESC (Conducta i experiències socials a classe), *Àmbits de Psicopedagogia*, 18, tardor 2006, pp 13-21 i **partir d'una perspectiva no culpabilitzadora**.

Preguntes per als Cicles Mitjà i Superior de Primària

1. **M'agrada:** Amb quins dels nens i nenes de la teva classe t'agrada més anar? Busca tres noms a la llista i escriu el seus números en el full de respostes. Un a cada ratlla al costat de la paraula M'AGRADA.
2. **No m'agrada:** Ara, escriu el número dels tres nens i nenes de la classe amb qui t'agradi menys anar. Potser qu la majoria dels teus companys t'agradin, però potser amb algun t'agradi anar menys que amb els altres. Posa el seus números en el full de respostes.
3. **Fa córrer rumors:** Busca el número de tres nens i nenes de la classe que parlen malament d'una persona a le seves esquenes o escampen rumors sobre ella perquè no caigui bé als altres, perquè ningú no li estigui ami (fem el gest de parlar a l'orella d'algú i amb l'altre mà fem com si assenyalem algú).
4. **Ajuda els altres:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que ajuden els altres a fer amics, que e van a buscar quan està sol, que fan coses bones per als altres i apunta'ls en el full.
5. **Pega els altres o dóna empentes:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que peguen, done empentes, puntades de peu, estiren els cabells... i apunta'ls en el full
6. **No deixa participar:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que quan s'enfaden amb un nen diuen: *No jugues!* i el fan fora del joc, o li diuen als altres que no juguin amb ell. Apunta'ls en el full.
7. **Anima els altres:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que intenten animar als altres nens nenes quan estan tristos, que els agafen de la mà o que els diuen: *No ploris*. Apunta'ls en el full.
8. **Insulta.** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que insulten o se'n riuen dels altres i apunta'ls en e full.

Ara anem a veure a qui li passen aquestes coses. Primer hem dit qui ho fa i ara direm a qui li passa:

9. **A qui donen empentes o peguen?:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que acostumen : rebre empentes, cops, amenaces... dels altres i apunta'ls en el full
10. **A qui insulten o ridiculitzen?:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que els altres a vegade els insulten o se'n riuen i apunta'ls en el full.
11. **A qui no deixen participar?:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que sovint estan sols, que n els hi fan cas o que els altres no els deixen jugar i els diuen: *Tu no jugues!*, ni els conviden perquè als seu amics no els agrada que vagin amb ells. Apunta'ls en el full.
12. **Els teus amics / amigues?:** Busca el número dels tres nens i nenes de la classe que són els teus millors amic i apunta'ls en el full.

Nom: _____ Número: _____

Data: _____ Nen Nena

Classe: _____ Nom del tutor/a: _____

Centre: _____ Població: _____

*****

1 M'agrada

_____

2 No m'agrada

_____

3 Fa córrer rumors

_____

4 Ajuda els altres

_____

*****

.....

5 Pega els altres o dóna empentes

_____

6 No deixa participar

_____

7 Anima els altres

_____

8 Insulta

_____

*****

.....

9 A qui donen empentes o peguen ?

_____

10 A qui insulten o ridiculitzen ?

_____

11 A qui no deixen participar ?

_____

12 Els teus amics / amigues

*****

.....

CURS ACADÈMIC: _____

TUTOR/-A: _____

1.- LLISTAT INICIAL

1.-

2.-

3.-

4.-

5.-

6.-

7.-

8.-

9.-

10.-

11.-

12.-

13.-

14.-

15.-

16.-

17.-

18.-

19.-

20.-

21.-

22.-

23.-

1.2.- Alumnes que repeteixen aquest curs (Nom i llinatges):

1.3.- Alumnes de nou ingrés aquest curs (Nom i llinatges):

2.- Altes durant el curs (Nom i llinatges i data d'incorporació):

3.- Baixes al llarg del curs (Nom i llinatges, data de baixa):

4.- Alumnes amb NEE (valorats per l'equip psicopedagògic):

5.- Alumnes que, segons el tutor/-a, necessiten recolzament psicopedagògic no inclòs en l'apartat anterior. Especificau de quin tipus o àrees.

6.- Alumnes que han rebut suport (apartats 4 i 5). Especificau el tipus o àrees.

7.- Característiques del grup:

8.- Principals problemes acadèmics:

9.- Àrees que més han interessat els alumnes:

10.- Àrees que menys han interessat els alumnes:

11.- Mètode de treball amb el què el grup ha rendit més:

12.- Relacions entre els nins durant el curs:

13.- Relació del grup amb els mestres:

14.- Experiències positives:

15.- Experiències negatives:

16.- Observacions:

Annex: 10

MENJADOR/ACTIVITAT EXTRAESCOLAR
ALUMNE: _____ CURS: _____
DATA: _____
OBSEVACIÓ:

MENJADOR/ ACTIVITAT EXTRAESCOLAR
ALUMNE: _____ CURS: _____
DATA: _____
OBSEVACIÓ:

MENJADOR/ ACTIVITAT EXTRAESCOLAR
ALUMNE: _____ CURS: _____
DATA: _____
OBSEVACIÓ:

MENJADOR/ ACTIVITAT EXTRAESCOLAR
ALUMNE: _____ CURS: _____
DATA: _____
OBSEVACIÓ:

Alumne/a: _____

Cicle. Curs _____:

OBSERVACIONS

DATA	COMPORTAMENT	PROFESSOR

CURS: ____ GRUP: ____ TUTORA: _____

COGNOMS I NOM	ÀREES	TIPUS DE SUPORT*	HORES SETMANALS	OBSERVACIONS

- ESPECIFICAR TIPUS DE SUPORT: Compensatòria, PT, suport de cicle.

OBSERVACIONS

ANNEX 9**REGISTRE DE SUPORT**

CURS ACADÈMIC: _____ NIVELL: _____
GRUP: _____

SUPORT DE (àrea): _____

DATA	CONTINGUTS TREBALLATS	SUPERAT	
		SI	NO

Bibliografia

BOIB núm 189 del 30-12-2006. Decret 112/2006, de 29 de desembre, de qualitat de la convivència en els centres docents sostinguts amb fons públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Collell, J. i Escudé, C. (2006). Maltractament entre alumnes (I). Presentació d'un qüestionari per avaluar les relacions entre iguals. CESC Conducta i experiències socials a classe, *Àmbits de Psicopedagogia*, 18, tardor 2006, pp 8-12.

Habilitats socials i educació de valors des de l'acció tutorial, (capítol IV, Pàg. 85-106) sobre resolució positiva de conflictes. Ana Carpena

Remon Plana, Agnès "Educación Emocional", així com el material de sentir i pensar d'ed. Cruïlla.

Realitzat per les Caps d'estudis de la zona de Calvià el punt d) i e) . El punt B.4) es va realitzar durant les reunions Intercicle d'Ed Infantil i 1r cicle. Aplicació del sociograma per l'elaboració del punt 2. Diagnòstic del centre per part cap d'estudis i equip de suport

Nota: Per a qualsevol suggeriment, aclariment o dubte sobre el tema poseu-vos en contacte amb Jordi Collell jcollell@xtec.cat o Carme Escudé cescude@xtec.cat.

Posada en comú de material aportat per diversos centres de la zona de Calvià.

Pla d'acció tutorial del CP Migjorn.